

125. Quintum genus continebitur hac æquatione

CAP. V.

$$App - Bqq = ar,$$

cujus sectio principalis prima, facto $r = 0$, erunt duæ lineæ T A B. rectæ Ee, Ff se mutuo in puncto A decussantes. Omnes vero XXXIX. sectiones huic parallelæ erunt Hyperbolæ sua centra in Axe Fig. 147. AD habentes, & intra Asymtotas rectas Ee & Ff constitutæ.

Duo igitur plana, quæ plano ABC in Lineis Ee & Ff normaliter insistunt, in infinitum cum Superficie proposita congruent, ideoque hæc Superficies pro Asymtoto habebit duo plana se mutuo decussantia, sectiones reliquæ principales in planis ACD & ABD factæ erunt Parabolæ: unde Superficies ad hoc genus pertinentes vocabimus *parabolico-hyperbolicas* duo plana pro Asymtosis habentes: cujus species, (si $a = 0$, ut sit App - Bqq = bb,) erit Cylindrus hyperbolicus, cujus omnes sectiones ad Axem AD normales erunt Hyperbolæ inter se æquales: si insuper sit $b = 0$, oriuntur duo illa ipsa plana asymptotica.

126. Sextum denique genus Superficierum secundi ordinis complectetur hæc æquatio

$$App = aq,$$

quæ præbet Cylindrum Parabolicum, cujus omnes sectiones Axe AD normales erunt Parabolæ similes & æquales, ita ut singularum Vertices in rectam AD incident & Axes inter se sint paralleli. Ad hæc igitur sex genera omnes Superficies secundi ordinis reduci poterunt, ita ut nulla exhiberi possit, quæ non in uno horum generum contineatur. Ceterum, si in genere ultimo fiat $a = 0$, ut sit App = bb, hæc æquatio præbebit duo plana inter se parallela, quæ quasi speciem hujus generis constituent. Similitudo scilicet hic, uti in Lineis secundi ordinis obtinet, ubi vidimus duas rectas se decussantes Hyperbolæ speciem, duas autem Lineas parallelas Parabolæ speciem constituere.

APPEND.

127. Quanquam hæc sex genera ex æquatione simplissima, ad quam Superficies secundi ordinis reducere licet, formavimus; tamen nunc facile erit, si æquatio quæcunque secundi gradus sit proposita, genus assignare ad quod Superficies pertineat. Quod si enim proposita fuerit hæc æquatio

$$\alpha\alpha z + \beta yz + \gamma xz + \delta yy + \epsilon xy + \zeta xx + \eta z + \theta y + \iota x + \kappa = 0,$$

judicium ex supremis terminis, in quibus duæ variabilium occurunt dimensiones, petendum erit; spectari scilicet debebunt hi termini

$$\alpha\alpha z + \beta yz + \gamma xz + \delta yy + \epsilon xy + \zeta xx,$$

in quibus si fuerit

$$4\alpha\zeta \text{ major quam } \gamma\gamma; 4\alpha\delta \text{ major quam } \zeta\zeta; 4\delta\zeta \text{ major quam } \epsilon\epsilon$$

&

$$\alpha\alpha\epsilon + \delta yy + \zeta\zeta\zeta \text{ minor quam } \epsilon\gamma\epsilon + 4\alpha\delta\zeta,$$

Superficies erit clausa & ad genus primum, quod Elliptoides vocavimus, pertinebit.

128. Si una pluresve harum conditionum desint; neque tamen sit $\alpha\alpha\epsilon + \delta yy + \zeta\zeta\zeta = \epsilon\gamma\epsilon + 4\alpha\delta\zeta$, Superficies vel ad secundum vel ad tertium genus pertinebit, eritque corpus hyperbolicum Cono Asymtoto præditum, eique vel circumscriptum in genere secundo, vel inscriptum in genere tertio. At, si fuerit $\alpha\alpha\epsilon + \delta yy + \zeta\zeta\zeta = \epsilon\gamma\epsilon + 4\alpha\delta\zeta$, quo casu expressio

$$\alpha\alpha z + \beta yz + \gamma xz + \delta yy + \epsilon xy + \zeta xx,$$

resolvi poterit in duos Factores simplices, sive imaginarios sive reales. Casu priori Superficies pertinebit ad genus quartum, posteriori vero ad quintum. Quod si denique ista expressio duos habeat Factores æquales, seu sit quadratum, tum orietur genus sextum. Sicque statim facile dijudicari poterit, ad quodnam genus quævis æquatio proposita pertineat; difficultius

cilius tantum erit judicium circa genus secundum & tertium: quæ C A P . V . ambo ideo in unum conflari possent.

129. Simili modo Superficies tertii & sequentium ordinum pertractari atque in genera dividi poterunt. Spectari scilicet tantum debebunt æquationis generalis termini suprēmi, & consequenter, pro Superficiebus tertii ordinis, ii in quibus Coordinatæ tres obtinent dimensiones, qui erunt

$$\alpha z^3 + \beta yz^2 + \gamma y^2z + \delta x^2z + \epsilon xzz + \zeta xyz + \text{&c.}$$

Primum igitur dispiendium est, utrum hi termini conjunctum sumti, seu æquationis membrum supremum, resolvi possit in Factores simplices an non. Si resolutionem in Factores respuat, habebit Superficies Conum tertii ordinis pro Asymtoto. Quia autem natura hujus Coni exprimitur supremo membro nihilo æquali posito, plures hujusmodi Coni tertii ordinis dabuntur, ex quorum diversitate hinc plura Superficierum genera constituentur. Quamvis enim Coni secundi ordinis omnes ad unum genus referuntur, quia sunt vel recti vel scaleni; tamen in tertio ordine multo major varietas locum invenit.

130. Expositis ergo his generibus, considerandi sunt casus, quibus supremum membrum in Factores simplices resolvi potest, sive sint reales sive imaginarii. Habeat primum unum Factorem simplicem, qui erit realis: ex eo Superficies habebit Asymtotam planam. Alter Factor nihilo æqualis positus vel dabit æquationem possibilem vel non: si æquatio fuerit impossibilis, nisi omnes Coordinatæ evanescant, unica erit Asymtota plana: sin autem sit impossibilis, Superficies duas habebit Asymtotas, alteram planam, alteram Conum secundi ordinis. Quod si habeat tres Factores simplices, quia unus semper est realis, si bini reliqui sint vel imaginarii, vel reales, duo nova genera oriuntur. Denique si omnes tres Factores simplices sint reales, prout duo vel omnes sint inter se æquales, adhuc duo genera constitui poterunt. Nulla autem in hoc ordine datur Superficies, quæ non in infinitum extendatur.

C A P U T V I.

De intersectione duarum Superficierum.

APPEND. 131. **S**UPRA jam exposita est methodus investigandi naturam sectionis, quæ oritur si Superficies quaecunque a plano secatur. Cum enim Linea curva, quam sectio format, tota posita sit in eodem plano, quo sectio est facta, binas Coordinatas, quarum relatione natura hujusmodi Linearum curvarum exprimi solet, in eodem plano assumsimus, ut hoc pacto cognitio ad receptam rationem reduceretur. At, si Superficies secans non fuerit plana, quoniam tum sectio non in eodem plano jacebit, ejus natura duabus Coordinatis comprehendi nequit: quapropter alio modo erit utendum, ad hujusmodi sectiones æquationibus includendas, quibus cujusque puncti positione vera indicetur.

132. Punctorum autem non in eodem plano sitorum loca definiri possunt, si tria plana inter se normalia in subsidium adhibeantur, atque pro quovis puncto ternæ illæ distantiae assignentur, quibus id a quolibet plano distat. Hinc tres variabiles requirentur ad naturam Lineæ curvæ non in eodem plano constitutæ exprimendam; ita ut, si una pro libitu definiatur, ex ea binæ reliquæ valores determinatos obtineant. Una igitur æquatio inter tres illas Coordinatas non sufficit ad hoc præstandum; quippe, quæ indolem universæ Superficiei cuiusdam indicaret; quocirca duabus opus erit æquationibus, quaruin ope, si uni variabili datus valor tribuatur, simul binarum reliquarum valores determininentur.

133. Natura igitur cujusque Lineæ curvæ, quam in eodem plano constitutam esse non constat, commodissime exprimitur duabus æquationibus inter tres variabiles, præcise x , y , z , quæ tūtidem Coordinatas inter se normales repræsentabunt. Ope duarum ergo hujusmodi æquationum binæ variabiles ex tertia determini-

determinari poterunt, æquabitur scilicet tam y quam z Functioni cuiquam ipsius x . Poterit etiam pro arbitrio una variabilium eliminari; unde tres æquationes duas tantum variables involventes formabuntur, una inter x & y , altera inter x & z , & tertia inter y & z . Harum trium vero æquationum quævis per binas reliquas sponte determinatur, ita ut, si habeantur æquationes inter x & y , & inter x & z , ex his tertia jam per eliminationem ipsius x inveniatur.

134. Sit ergo proposita Linea quæcunque curva non in eodem plano positâ, cujus unum quoddam punctum sit M . Sufficiunt pro arbitrio tres Axes invicem normales AB , AC , & AD , quibus tria plana invicem normalia BAC , BAD & CAD determinantur. Ex puncto Curvæ M in planum BAC demittatur perpendicularum MQ , & ex puncto Q ad Axem AD ducatur normalis QP , erunt AP , PQ & QM tres illæ Coordinatae, inter quas si dux dentur æquationes, natura Curvæ determinatur. Vocentur ergo $AP = x$, $PQ = y$, & $QM = z$; & ex duabus æquationibus inter x , y & z propolis, eliminando z , formetur aquatio duas tantum variables x & y continens, quæ determinabit positionem puncti Q in planum BAC ; atque singula puncta Q ex singulis M orta præbebunt Lineam curvam EQF , cujus natura æquatione illa inter x & y inventa exprimetur.

T A B.
X L.
Fig. 148.

135. Hoc igitur modo ex duabus æquationibus inter tres Coordinatas propositis facile cognoscitur natura Curvæ EQF , quæ formatur demittendis ex singulis Curvæ indagandæ punctis M perpendicularis MQ in planum BAC . Curva autem hæc EQF vocatur *projectio* Curvæ GMH in planum BAC . Quemadmodum autem *projectio* in planum BAC facta invenitur eliminando variabilem z , ita ejusdem Curvæ *projectio* in plano BAD vel in plano CAD obtinebitur, si vel variabilis y eliminetur vel x . Una autem *projectio* EQF non sufficit ad Curvam GMH cognoscendam, sin autem pro singulis punctis Q cognita fuerint perpendiculara $QM = z$, ex *projectione* EQF ipsa Curva GMH facile constructur.